

Emlékeznünk kell arra, hogy a kitelepítéssel mit veszítettünk

„A kitelepítés emléknapja olyan eseményekkel kapcsol össze minket, melyekről ma már kimondhatjuk, hogy Magyarország és az itt élő közösségek közös történelmének legfájdalmasabb pillanatai közé tartoznak.

Fájdalmas pillanatokkal, mert megtörtént az, amiről azt hittük korábban, hogy az nem lehetséges; hogy önnön maga ellen fordult a nemzet, és saját testét szabdalta fel azért, hogy eleget tegyen a nagyhatalmak zsarnoki döntésének.

Nincs annál fájóbb, mint látni azt, hogy az ép testből csonka lesz; nincs annál megrendítőbb, mint amit nagyszüleink generációja megélt, s nem is egyszer:

Elveszteni az országot, a történelmi Magyarországot közösségeit;

Elvágni az évszázados köteleket, ami összekapcsolta az itt élő népeket;

S végül megélni azt, hogy az otthon és a nemzedékek alatt gyűjtött vagyon és érték semmivé lesz – és hazátlan árva, több száz ezer ember.

Aki meg akarja érteni Pest megye ezer éves történetét, annak ismernie kell azt a különleges erőt, amit az itt élő nemzeti közösségekből merített az ország.

Tudnia kell róla, hogy a Főváros nem válhatott volna naggyá, nem lett volna képes belépni az európai nagyvárosok sorába, ha a polgárai és a Pest megyei közösségek lakossága nem lett volna értékeiben, nyelvében és gyökereiben olyan gazdag és sokféle.

Magyarország jövőjét írták az itt élő emberek.

Együtt, magyarok, szlovákok és sok tízezer német anyanyelvű ember, család és közösség- és e közösségek egyedi, különleges hálójára, mely átszötte e csodálatos vidéket. Emlékeznünk kell arra, hogy a kitelepítéssel mit veszítettünk.

Vagyont és gazdagságot; alkotó embereket és gyarapodás lehetőségét; és még többet – évtizedekre elvesztettük a jövőbe vetett hitet és reményt, mert a kényszermunka, a kitelepítés és az üldöztetés a méltóság, az emberség és a közösség nagyon mély és fontos értékeit vette semmibe. Azokat az értékeket, melyek nél-

kül nem létezik bizalom, s így jövője sem ennek a szegény országnak.

Budakeszin 1946. március 19. és 25-e között zajlott le a németek elűzése. Hat nap alatt közel 4000 ember kényszerült szülőföldje elhagyására.

Nézzünk szembe a ténnyel, hogy ami történt, arról mélyen hallgattunk évtizedeken keresztül.

Legyünk őszinték - így akarták a nagyhatalmak és így akarta a zsarnoki elnyomó rendszer, melynek lényege volt a hazugság és teljes mértékben elfogadta a kollektív bűnösség képtelen gondolatát; de talán több is történt.

Mély félelem és a megértés hiánya, s az, hogy talán nem tettünk meg mindent azért, hogy másként legyen...

Talán ez lehet az ok, hogy olyan lassan találunk a német nemzeti közösségek. Talán ez lehet a magyarázat arra, hogy 1990-ben alig több mint 3 ezer nyi ember vallotta magát német nemzetiségűnek Pest megyében, és ez a szám 2001-ben is még csak 10 ezer fő volt. Talán azért, mert a félelem mély, és mert a közösségeink majdnem semmivé lettek. Ahol ennyi az érzelem, ott kevés a bizonyosság. De azt biztosan tudjuk, hogy keresnünk kell a választ. Keresnünk kell,

mert az elmúlt két évtized kitaró és elkötelezett erőfeszítéseinek köszönhetően már 25 ezren vallották magukat a német közösség tagjának a legutolsó népszámlálás során – itt Budakeszin is majd 1500 ember – ami már sokkal több, mint emléke az egykor volt gazdagságnak.

Ez már öntudat, sokszínűség és olyan érték, amire egy jobb világot építhetünk.

Ezért jelent olyan sokat nekünk, minden itt élő embernek a bátorság, amivel ez a nagyszerű közösség felvállalta, hogy bátran szembenéz a múltjával, gyökereivel, s benne a veszteséggel is. Számunkra ez jelenti az igazi bátorságot.

Mert egy dolgot jelent lapozgatni a könyveket és olvasni a számokat arról, hogy a lengyel és cseh földekről 10 millió német anyanyelvű embert deportáltak, vagy kényszerítettek menekülésre.

Talán még az sem megrendítő sokak számára, hogy Magyarország 185 ezer embert fosztott meg hivatalos eljárásban az állampolgárságától 1946 és 1949 között. Mert ez csak számok. Csak statisztikai adatok, melyek mögött sejtjük az embereket, de nem látjuk a történetet és nem halljuk azokat, akikkel megtör-

tént az embertelenség - akiket gyalog, vagy vagonokban indítottak a semmibe.

Nem az adatok, nem a számok jelentik számunkra a tragédiát. Hanem az embertelenség, ami hidegvérrel megtervezte és módszeresen megfosztotta Magyarországot állampolgárait az alapvető emberi jogaitól; az embertelenség, ami elvett negyedmillió hold földet és 45 ezer otthon a német nemzetiségű kitelepített családoktól. Az embertelenség, ami nem embernek tekintette őket – hanem csak számoknak. Ezért olyan fontos ez a nap mindannyiunk számára.

Mert az emberek történetét csak itt lehet elmondani és élővé tenni azért, hogy újra legyen jövőnk – közös jövőnk Magyarországon.

Szabó István
Pest Megye Közgyűlésének elnöke

Kitelepítési megemlékezés

2017. március 18-án a magyarországi németek kitelepítésére emlékeztek Budakeszin.

A megemlékezés alkalmából gyertyafényes német Anyelvű misét tartott Szemere János plébános a Budakeszi Havas Boldogasszony Katolikus Templomban, majd a rossz időre való tekintettel a megemlékező beszédeket is a templomban tartották. Schrotti János, Budakeszi Város Német Önkormányzat és Pest Megyei Német Önkormányzat elnökének megnyitóbeszédét követte a díszvendég Szabó István, Pest Megye Közgyűlésének elnöke, majd Csenger-Zalán Zolt országgyűlési képviselő megemlékezése. A beszédeket követően az „Őseink emlékére” szobornál helyezték el koszorúikat a megemlékezők.

A program a Szent László Házban folytatódott, ahol László Gábor „Isten veled hazánk” című, a kitelepítés időszakáról szóló dokumentumfilmjét vetítették a rendező bevezetésével.

Fotók: BVNŐ